

Λόγω του πολυσύνθετου χαρακτήρα της έννοιας της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης δεν υπάρχει ένας κοινά αποδεκτός ορισμός σε παγκόσμιο επίπεδο, παρ' όλο που χρησιμοποιείται ευρύτατα στο δημόσιο διάλογο διεθνώς.

Διάφοροι φορείς έχουν διατυπώσει τους δικούς τους ορισμούς.

Η διαφορετικότητα των ορισμών συνδέεται με τη διαφορετική φιλοσοφία, τον διαφορετικό βαθμό ανάπτυξης κάθε χώρας, τις διαφορετικές προτεραιότητες που υπάρχουν στις διάφορες περιφέρειες.

Παράθετούμε μερικούς από αυτούς που κατά τη γνώμη μας αντικατοπτρίζουν την ποικιλία των προσεγγίσεων.

«Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη είναι η οικειοθελής δέσμευση των επιχειρήσεων για ένταξη στις επιχειρηματικές τους πρακτικές κοινωνικών και περιβαλλοντικών δράσεων, που είναι πέρα από όσα επιβάλλονται από τη νομοθεσία και έχουν σχέση με όλους όσοι άμεσα ή έμμεσα επηρεάζονται από τις δραστηριότητές τους».

(Ελληνικό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη):

«Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη είναι η έννοια σύμφωνα με την οποία οι επιχειρήσεις ενσωματώνουν σε εθελοντική βάση κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς προβληματισμούς στις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες και στις επαφές τους με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη».

(Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Πρόσκληση Βίβλος, 2001):

«Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη είναι η διαρκής δέσμευση των επιχειρήσεων για ηθική συμπεριφορά και συμβολή στην οικονομική ανάπτυξη με ταυτόχρονη βελτίωση της ποιότητας ζωής τόσο του εργατικού τους δυναμικού και των οικογενειών τους καθώς επίσης και των τοπικών κοινοτήτων και της κοινωνίας γενικότερα».

WBCSD Stakeholder Dialogue on CSR, The Netherlands, 1998:

«Η ιδέα της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης έχει σχέση με τον τρόπο που μια εταιρία εφαρμόζει την έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης, η οποία στηρίζεται σε τρεις πυλώνες: τον οικονομικό, τον κοινωνικό και τον περιβαλλοντικό. Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη υποδηλώνει ότι μια εταιρία ασχολείται σοβαρά όχι μόνον με την αποδοτικότητα και ανάπτυξή της, αλλά και τον κοινωνικό και περιβαλλοντικό αντίκτυπό της. Πρέπει επίσης να δίνει ιδιαίτερη προσοχή στους εκφραζόμενους προβληματισμούς των ενδιαφερόμενων μερών της: εργαζομένων, μετόχων, πελατών, προμηθευτών και της κοινωνίας γενικότερα».

Novethic

«Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη είναι η δέσμευση της ηγεσίας μιας επιχείρησης για θεμελιώδεις αξίες και αναγνώριση των τοπικών και πολιτιστικών διαφορών κατά την εφαρμογή παγκόσμιων πολιτικών. Είναι η υιοθέτηση εκ μέρους των επιχειρήσεων της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και των εργασιακών δικαιωμάτων του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας».

Ολλανδία

Παρ' όλους τους διαφορετικούς ορισμούς υπάρχουν τρία σημεία στα οποία υπάρχει συναίνεση.

Το ένα είναι ο εθελοντικός χαρακτήρας της Ε.Κ.Ε. Είναι όλες οι δράσεις που οι εταιρείες εφαρμόζουν πέρα από το νόμο.

Το δεύτερο είναι η στενή σχέση της με την έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης.

Το τρίτο ότι είναι στρατηγική επιλογή της επιχείρησης και όχι απλό δευτερεύουσα περιστασιακή επιλογή.

Πώς τελικά αντιλαμβάνονται οι επιχειρήσεις την Ε.Κ.Ε.:

Υστερα από έρευνα που έγινε πρό-

Πώς η ΕΚΕ προωθεί τη βιώσιμη ανάπτυξη

«Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη είναι η οικειοθελής δέσμευση των επιχειρήσεων για ένταξη στις επιχειρηματικές τους πρακτικές κοινωνικών και περιβαλλοντικών δράσεων»

σφατα σε διεθνές επίπεδο, προέκυψε ότι οι επιχειρήσεις κατανοούν με διαφορετικό τρόπο την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη. Το άνοιγμα της κλιμάκωσης της κατανόησης είναι μεγάλο και μπορεί να χωριστεί στα εξής επίπεδα:

1 Στο πρώτο επίπεδο εντάσσονται επιχειρήσεις που θεωρούν ότι κοινωνική ευθύνη είναι η παροχή εργασίας στο προσωπικό τους και η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Γι' αυτές ηθική συμπεριφορά σημαίνει σεβασμός της νομοθεσίας. Βέβαια, στην περίπτωση αυτή δεν μπορούμε να πούμε ότι λόγω του ότι οι επιχειρήσεις αυτές σεβάζονται τους νόμους είναι και κοινωνικά υπεύθυνες.

2 Σε ένα λίγο υψηλότερο επίπεδο, η Ε.Κ.Ε. εξομοιώνεται με την αγαθο-

εργία. Στο επίπεδο αυτό οι επιχειρήσεις δημιουργούν συνήθως ένα ίδρυμα μέσα από το οποίο προωθούν τις δωρεές τους.

3 Στο επίπεδο των «αρνητικών κριτηρίων» έχουμε επιχειρήσεις που λένε ότι «δεν προξενούν ζημιά». Δεν μολύνουν το περιβάλλον, δεν καταναλώνουν μη ανανεώσιμους φυσικούς πόρους, δεν παράγουν επιβλαβή προϊόντα.

4 Το επόμενο επίπεδο, γνωστό ως «θετικές δράσεις», για μερικές επιχειρήσεις σημαίνει θετική ενασχόληση με κοινωνικά και περιβαλλοντικά θέματα, ως μέρος της εσωτερικής τους δυναμικής. Για παράδειγμα εντάσσουν στις στρατηγικές τους κάποιο σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης ή απασχολούν άτομα από μειονεκτούσες ομάδες.

5 Πέμπτο είναι το επίπεδο της «παγκόσμιας επιρροής». Εδώ οι επιχειρήσεις δέχονται ότι έχουν επιρροή και ευθύνη που ξεπερνά το χώρο στον οποίο είναι δραστηριοποιημένες. Αυτό περιλαμβάνει και επιχειρήσεις που διενεργούν κοινωνικούς ελέγχους στην παραγωγική τους αλυσίδα.

6 Τέλος έχουμε το επίπεδο «ενσωμάτωσης αποστολής και ευθύνης». Πρόκειται για καινοτόμες επιχειρήσεις που έχουν δημιουργηθεί σε συνεργασία με ΜΚΟ ή άλλους κοινωνικούς φορείς στην Ολλανδία, το Βέλγιο, τον Καναδά κ.λπ. ειδικά με στόχο την παραγωγή προϊόντων ή υπηρεσιών που σε όλα τα στάδια λαμβάνουν υπόψη τις αρχές της Ε.Κ.Ε.

Αντικατοπτρίζοντας τις πιο πάνω διαφορετικές αντιλήψεις, οι επιχειρήσεις εφαρμόζουν δράσεις Ε.Κ.Ε. με πολύ διαφορετικούς τρόπους. Θα επιχειρήσουμε και εδώ μια κλιμάκωση.

1 Το πρώτο επίπεδο είναι εκείνο πέρα από το οποίο πολλές επιχειρήσεις δεν προχωρούν. Απλά συντάσσουν έναν κώδικα ηθικής ή έναν οδηγό καλής συμπεριφοράς, στον οποίο εκθέτουν μια σειρά από προθέσεις και παραινήσεις σχετικά με την κοινωνία και το περιβάλλον.

2 Στο επόμενο επίπεδο βρίσκονται επιχειρήσεις που επιθυμούν έντονα την έναρξη ενός συγκεκριμένου προγράμματος που ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της Ε.Κ.Ε. Για παράδειγμα η υιοθέτηση ενός συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης ή η συζήτηση με ένα προμηθευτή σχετικά με τις συνθήκες εργασίας του προσωπικού του αν αυτός λειτουργεί κυρίως σε χώρα του τρίτου κόσμου. Στο επίπεδο αυτό η επιχείρηση έχει δραστηριοποιηθεί αλλά ενεργεί ανεξάρτητα και χωρίς συνεργασία με άλλους φορείς. Είναι η επιχείρηση που μόνη της θέτει τους στόχους, αναλαμβάνει τις δράσεις, προβαίνει σε ελέγχους. Οι δράσεις μπορεί να είναι εφραπτόμενες ή άμεσα σχετικές με τις βασικές λειτουργίες της.

3 Στο επίπεδο αυτό έχουμε επιχειρήσεις που αποφασίζουν να εφαρμόσουν κάποιο σύστημα αξιολόγησης των δράσεων Ε.Κ.Ε. Αυτό το διαγνωστικό εργαλείο μπορεί να είναι μοναδικό για την επιχείρηση ή να είναι κάποιο από τα αναγνωρισμένα πρότυπα. Παραδείγματα είναι το EMAS και το ISO 14001 για το περιβάλλον, ή το SA 8000 για το ανθρώπινο δυναμικό. Όταν χρησιμοποιείται ένα εξωτερικό διαγνωστικό πρότυπο, η αξιολόγηση μπορεί να γίνεται είτε εσωτερικά ή από έναν εξωτερικό σύμβουλο.

4 Το τέταρτο επίπεδο είναι εκείνο κατά το οποίο η Ε.Κ.Ε. ενσωματώνεται στην επιχείρηση στο πλαίσιο ενός πλήρους εξειδικευμένου συστήματος διαχείρισης. Αυτή η προσέγγιση αφορά κυρίως θέματα περιβάλλοντος και λιγότερο κοινωνίας. Όταν υπάρχει για παράδειγμα ένα σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης αυτό σημαίνει ότι όταν λαμβάνονται οποιεσδήποτε αποφάσεις πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και η περιβαλλοντική πλευρά τους.

5 Τέλος, στο επίπεδο αυτό έχουμε επιχειρήσεις που δεν αρκούνται μόνον στην εφαρμογή ενός προτύπου ή εξειδικευμέ-

Πώς εφαρμόζουν την ΕΚΕ οι επιχειρήσεις

Οι πέντε διαφορετικοί τρόποι με τους οποίους οι εταιρείες εφαρμόζουν δράσεις ΕΚΕ με πολύ διαφορετικούς τρόπους

νο συστήματος διαχείρισης. Προχωρούν σε διάλογο με τα ενδιαφερόμενα μέρη τους σχετικά με τους στόχους των προγραμμά-

των Ε.Κ.Ε., τα στάδια εφαρμογής, την ποιότητα των ελέγχων, τη δυνατότητα ευρύτερης επικοινωνίας των αποτελεσμάτων κ.λπ.

και καταλήγουν σε δράσεις μέσα από τις οποίες θα έχουν όφελος και τα δύο μέρη (επιχείρηση και ενδιαφερόμενα μέρη).

Ανάπτυξη Εταιρικού Συστήματος ΕΚΕ

ΠΟΛΛΕΣ επιχειρήσεις επιλέγουν την ανάπτυξη και την υλοποίηση ενός εταιρικού συστήματος ΕΚΕ για τη διαχείρισή της. Σαν «σύστημα» νοείται το σύνολο των παραγόντων που συμμετέχουν και επηρεάζουν το αντικείμενο του συστήματος που είναι η αποτελεσματική εφαρμογή δράσεων ΕΚΕ. Έτσι, η ανάπτυξη ενός «συστήματος ΕΚΕ» σημαίνει τη διαμόρφωση ενός «εγχειρίδιου», κάποιων «διαδικασιών» και στη συνέχεια «οδηγίων», με σκοπό τη συστηματική προσέγγιση δράσεων ΕΚΕ και την υιοθέτηση αντίστοιχων πρακτικών. Πλεονέκτημα αυτής της προσέγγισης αποτελεί η ευελιξία όσον αφορά στις δράσεις.

Το πρότυπο SA 8000

Αποστολή του οργανισμού Social Accountability International (SAI) είναι να προάγει τα ανθρώπινα δικαιώματα των εργαζομένων, κυρίως, μέσω του διεθνούς προτύπου SA 8000. Βασίζόμενο στα πρότυπα του International Labor Organization (ILO) και της Συνθήκης του ΟΗΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα (U.N. Human Rights Conventions), είναι ευρέως αποδεκτό ως το πλέον βιώσιμο και αποδεκτό σύστημα ηθικής διαχείρισης του εργασιακού περιβάλλοντος, (www.sai-intl.org/).

Το πρότυπο SA 8000 μπορεί κάλλιστα να τροφοδοτήσει με κατευθύνσεις και εφαρμογές το προαναφερθέν «Σύστημα Διαχείρισης της ΕΚΕ» καθιστώντας το ένα πολύ ισχυρό επικοινωνιακό εργαλείο που συμβάλλει στη βελτίωση της φήμης, στην αύξηση της αξιοπιστίας και στη δημιουργία ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος για την επιχείρηση.

Τα πρότυπα A A 1000

AccountAbility (www.accountability21.net) είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός, με έδρα την Αγγλία (1995), με σκοπό την προώθηση δράσεων για την υπευθυνότητα και τις υπεύθυνες επιχειρηματικές πρακτικές.

Η σειρά προτύπων AA1000 είναι ένα καινοτόμο σύνολο προτύπων και οδηγιών, που στηρίζονται σε εφαρμοσίμες πρακτικές, και διασαφίζουν τη βάση για τη βελτίωση της βιώσιμης ανάπτυξης. Βασική αρχή είναι το δικαίωμα των «ενδιαφερομένων μερών» (stakeholders) να ακούγονται και η υποχρέωση των οργανισμών να ανταποκρίνονται.

Σήμερα υπάρχουν τρία πρότυπα σε ισχύ και δύο υπό ανάπτυξη:

- AA 1000:1999
- AA1000AS:2003
- AA1000SES:2005
- AA1000 Purpose and Principles
- AA1000 Framework for Integration

Το πρώτο θα αποσυρθεί μετά τη δημοσίευση των δύο τελευταίων.

Το πρότυπο I S O 26000

Ο ISO αποφάσισε, το 2004, την ανάπτυξη ενός διεθνώς αποδεκτού προτύπου, κατάλληλου για κάθε οργανισμό, σε απλή γλώσσα κατανοητή από μη ειδικούς, που θα παρέχει κατευθυντήριες οδηγίες για την ΕΚΕ. Αυτό το πρότυπο ονομάστηκε ISO 26000, εκτιμάται ότι θα εκδοθεί στις αρχές του 2009 (τέλη του 2006 θα εκδοθεί το CD 1 και τέλη του 2007 το DIS).

Το πρότυπο δεν θα είναι πιστοποιήσιμο αλλά θα παρέχει πρακτική καθοδήγηση σχετικά με τη λειτουργία της κοινωνικής ευθύνης, θα προσδιορίζει και θα εμπλέκει τους κοινωνικούς εταίρους, θα βελτιστοποιεί την αξιοπιστία των απολογισμών με παράλληλη αναφορά στη βελτίωση και τα αποτελέσματα, (www.iso.org/sr).

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μετά από μακρά διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη, δημοσιοποίησε την 25η Οκτωβρίου 2011, την ανανεωμένη στρατηγική (http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sustainable-business/files/csr/new-csr/act_en.pdf) της για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ) για την περίοδο 2011-2014. Μεταξύ άλλων αναφέρει ότι οι επιχειρήσεις, για να ανταποκριθούν πλήρως στην κοινωνική τους ευθύνη, «θα πρέπει να έχουν υιοθετήσει μια διαδικασία που θα ενσωματώνει κοινωνικούς, περιβαλλοντικούς, ηθικούς προβληματισμούς στις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες και τον πυρήνα της στρατηγικής τους, σε στενή συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη τους».

Ο στόχος είναι διττός. Από τη μια, η ενίσχυση των θετικών επιπτώσεων για παράδειγμα, μέσω της καινοτομίας νέων προϊόντων και υπηρεσιών, που είναι επωφελείς για την κοινωνία αλλά και για τις ίδιες τις επιχειρήσεις. Και από την άλλη, η ελαχιστοποίηση και η πρόληψη των αρνητικών επιπτώσεων.

Η νέα πολιτική προτείνει ένα πρόγραμμα δράσης για την περίοδο 2011-2014, που καλύπτει 8 τομείς:

1 Ενίσχυση της προβολής της ΕΚΕ και διάδοση των καλών πρακτικών: αυτό περιλαμβάνει τη δημιουργία ευρωπαϊκού βραβείου, και κλαδικών πλατφορμών για τις επιχειρήσεις και τα ενδιαφερόμενα μέρη, με στόχο τη δέσμευσή τους και την από κοινού παρακολούθηση της πρόόδου.

2 Βελτίωση και παρακολούθηση των επιπέδων της εμπιστοσύνης προς τις επιχειρήσεις: η Επιτροπή θα προωθήσει έναν δημόσιο διάλογο σχετικά με το ρόλο και τις δυνατότητες των επιχειρήσεων και θα οργανώσει έρευνες, σχετικά με την εμπιστοσύνη των πολιτών προς τις επιχειρήσεις.

3 Βελτίωση της διαδικασίας αυτορρύθμισης και συν-ρύθμισης: η Επιτροπή προτείνει τη δημιουργία ενός σύντομου πρωτοκόλλου με οδηγίες για την ανάπτυξη μελλοντικών πρωτοβουλιών αυτορρύθμισης και συν-ρύθμισης.

4 Ενίσχυση της αναγνώρισης δράσεων ΕΚΕ εκ μέρους της αγοράς: αυτό σημαίνει τη χρήση των πολιτικών της Ε.Ε. στους τομείς της κατανάλωσης, των επενδύσεων και των δημόσιων προμηθειών, με στόχο την προώθηση της αναγνώρισης δράσεων ΕΚΕ εκ μέρους της αγοράς της υπεύθυνης επιχειρηματικής συμπεριφοράς.

5 Βελτίωση της δημοσιοποίησης των κοινωνικών και περιβαλλοντικών πληροφοριών εκ μέρους των επιχειρήσεων: η νέα πολιτική επιβεβαιώνει την πρόθεση της Επιτροπής να παρουσιάσει μια νέα νομοθετική πρόταση για το θέμα αυτό.

6 Περαιτέρω ενσωμάτωση της ΕΚΕ στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την έρευνα: η Επιτροπή θα παράσχει περαιτέρω υποστήριξη της εκπα-

Νέα ευρωπαϊκή πολιτική για την ΕΚΕ

Με στόχο, από τη μια, την ενίσχυση των θετικών επιπτώσεων και, από την άλλη, την ελαχιστοποίηση και πρόληψη των αρνητικών επιπτώσεων

δεσης και κατάρτισης του τομέα της ΕΚΕ, και θα διερευνήσει τη δυνατότητα περαιτέρω χρηματοδότηση της έρευνας στον τομέα αυτό.

7 Ανάδειξη της σημασίας των εθνικών και περιφερειακών πολιτικών ΕΚΕ: η Επιτροπή προσκαλεί τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. να παρουσιάσουν ή να αναθεωρήσουν τα σχέδιά τους για την προώθηση της ΕΚΕ ως τα μέσα του 2012.

8 Καλύτερη ευθυγράμμιση μεταξύ Ευρωπαϊκών και Παγκόσμιων προσεγγίσεων για την ΕΚΕ όπως είναι:

- οι κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις,
- οι 10 αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ,
- οι κατευθυντήριες αρχές του ΟΗΕ για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα,

- η τριμερής διακήρυξη αρχών του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική πολιτική,
- το πρότυπο οδηγιών ISO 26000 για την κοινωνική ευθύνη.

Η πρόδοος της εφαρμογής του παρόντος προγράμματος δράσης θα συμπεριληφθεί σε έκθεση, η οποία θα αποτελέσει τη βάση για επανοπροορισμό του θέματος στα μέσα του 2014.

Βράβευση των κοινωνικά και περιβαλλοντικά πιο υπεύθυνων εταιρειών

ΠΙΑ ΤΕΤΑΡΤΗ συνεχής χρονιά πραγματοποιήθηκε φέτος η αξιολόγηση εταιρειών κατά τον CR Index από το Ινστιτούτο Εταιρικής Ευθύνης (Corporate Responsibility Institute). Οι εταιρείες που συμμετέχουν διαχρονικά στην αξιολόγηση κατόρθωσαν να κρατήσουν τις θέσεις τους και να βελτιώσουν σε ορισμένες περιπτώσεις σημαντικά τις επιδόσεις τους, ενώ προστέθηκαν και νέες επιχειρήσεις στη διαδικασία.

Για πρώτη φορά φέτος στην Ελλάδα, διακρίθηκαν εταιρείες στο ανώτατο επίπεδο PLATINUM του Εθνικού Δείκτη Εταιρικής Ευθύνης, σηματοδοτώντας έτσι και έμπρακτα την ωρίμανση του θεσμού του CR Index, καθώς και την ποιοτική αναβάθμιση της δέσμευσης των ελληνικών εταιρειών στην κοινωνική και περιβαλλοντική τους δράση.

Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης του CR Index, ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες επιθεώρησαν με βάση διεθνή

πρότυπα και κριτήρια τις επιδόσεις και τη συμβολή των επιχειρήσεων στους τέσσερις βασικούς τομείς που αξιολογεί ο Εθνικός Δείκτης Εταιρικής Ευθύνης: την κοινωνία, το περιβάλλον, τους εργαζόμενους και την αγορά.

Σύμφωνα με το δείκτη, υπάρχουν τέσσερα επίπεδα διακρίσεων των επιδόσεων ενός οργανισμού: Platinum, Gold, Silver και Bronze. Φέτος στην Ελλάδα, διακρίθηκαν και βραβεύτηκαν οι ακόλουθες εταιρείες:

- στην κατηγορία PLATINUM: Coca-Cola Τρία Έμφια, Αθηναϊκή Ζυθοποιία, Τράπεζα Πειραιώς
- στην κατηγορία GOLD: DIAGEO Hellas, Ελληνικά Πετρέλαια, ΟΤΕ
- στην κατηγορία SILVER: Aldemar Hotels & Spa, BSH Οικιακές Συσκευές, Genesis Pharma, GlaxoSmithKline, Ideales, Mamiidol Jetoil, Novartis Hellas, Γέφυρα

• στην κατηγορία BRONZE: ΔΕΠΑ

Επιπλέον, δόθηκε ένα βραβείο ανά κατηγορία διάκρισης για να τιμήσει την εταιρεία με τη μεγαλύτερη πρόοδο σε σχέση με την περσινή της αξιολόγηση, καθώς και ένας ειδικός έπαινος ανά πυλώνα αξιολόγησης του CR Index στην εταιρεία με την καλύτερη επίδοση στο συγκεκριμένο πεδίο:

- Best progress PLATINUM award: Τράπεζα Πειραιώς
- Best Progress GOLD award: Ελληνικά Πετρέλαια
- Best progress SILVER award: Mamiidol Jetoil
- Έπαινος για την ΚΟΙΝΩΝΙΑ: DIAGEO Hellas
- Έπαινος για το ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ: ΟΤΕ
- Έπαινος για το ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ: BSH Οικιακές Συσκευές
- Έπαινος για την ΑΓΟΡΑ: Αθηναϊκή Ζυθοποιία

Η κρίση πλήττει και την Εταιρική Ευθύνη

Η σύγχρονη ΕΚΕ είναι επένδυση με μετρήσιμα αποτελέσματα και όχι απλά προστιθέμενο κόστος

Στη συγκυρία της οικονομικής κρίσης που επικρατεί εφέτος σε παγκόσμιο επίπεδο και υπό το πρίσμα των δυσμενών προβλέψεων, η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας μιας επιχείρησης σε συνδυασμό με την εξοικονόμηση κόστους αποκτούν όλο και μεγαλύτερη σημασία, όπως αναγνωρίζεται από επιχειρηματικούς και πολιτικούς φορείς. Δυστυχώς υπάρχουν πολλοί επιχειρηματίες στην Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό οι οποίοι συζητούν για μείωση του προϋπολογισμού τους σε ενέργειες Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ).

Προφανώς αναφέρονται κυρίως σε δράσεις φιλικών χαρακτήρα και σχετικές ενέργειες χορηγικού χαρακτήρα από τις οποίες ποτέ δεν κατάφεραν να μετρήσουν την προστιθέμενη αξία προς την επιχείρησή τους. Είναι όμως αυτή η πραγματική, η σύγχρονη ΕΚΕ; Η απόντηση είναι κατηγορηματικά όχι.

Η σύγχρονη ΕΚΕ χαρακτηρίζεται από συγκροτημένες και διαχρονικές ενέργειες προς το περιβάλλον, την κοινωνία, τους πελάτες και τους εργαζομένους, με στόχο την προστιθέμενη αξία τόσο στην επιχείρηση όσο και στους εμπλεκόμενους (stakeholders), στους οποίους απευθύνονται αυτές οι δράσεις. Παράλληλα, η σύγχρονη ΕΚΕ συνδυάζεται με ενέργειες που περιορίζουν το λειτουργικό κόστος, όπως η μείωση ενέργειας και εκπομπών ρύπων. Η σύγχρονη ΕΚΕ είναι επένδυση με μετρήσιμα αποτελέσματα και όχι απλά προστιθέμενο κόστος.

Ένα συμπληρωματικό στοιχείο που αντικατοπτρίζει τις μοντέρνες τάσεις στον χώρο της ΕΚΕ και της πράσινης επιχειρηματικότητας είναι οι πρακτικές πράσινοι

και κοινωνικού μάρκετινγκ (Green and Social Cause-Related Marketing). Σύμφωνα με τις πρόσφατες πανελλαδικές πρωτοποριακές μελέτες του Ερευνητικού Εργαστηρίου Μάρκετινγκ του Οικονομικού Πανεπιστημίου (ALARM) και του Κέντρου Αειφορίας (CSE), οι καταναλωτές στην πλειονότητά τους συμφωνούν για τη χρησιμότητα των πρωτοβουλιών πράσινοι και κοινωνικού μάρκετινγκ. Ωστόσο, αποδεικνύεται ότι λείπει πληροφόρηση και διαφάνεια όσον αφορά αυτές τις δράσεις των επιχειρήσεων και δεν έχει κερδηθεί πλήρως η εμπιστοσύνη των καταναλωτών. Ο μόνος τρόπος με τον οποίο οι επιχειρήσεις μπορούν να ξεπεράσουν αυτό το έλλειμμα είναι η ένταξη των πρωτοβουλιών κοινωνικού και πράσινου μάρκετινγκ σε μια συνολική και σύγχρονη στρατηγική ΕΚΕ.

Άλλο ένα συμπέρασμα που προκύπτει από τις έρευνες είναι η ξεκάθαρα δηλωμένη θετική στάση των καταναλωτών προς τις κοινωνικά υπεύθυνες εταιρίες που επιδιώκουν όχι μόνο οικονομικούς αλλά και κοινωνικούς σκοπούς. Μια σημαντική λεπτομέρεια είναι ότι οι καταναλωτές θεωρούν ως έναν από τους πιο σημαντικούς "πράσινους σκοπούς" τη μείωση εκπομπών ρύπων, άρα την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.

Συμπερασματικά, προκύπτει ότι και

σε κατάσταση οικονομικής κρίσης η ουσιαστική ΕΚΕ είναι κρίσιμο στοιχείο για την εξασφάλιση επιχειρηματικής αειφορίας και ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, εφόσον βέβαια κατανοηθεί και υλοποιηθεί με υπεύθυνο τρόπο.

Στο πλαίσιο αυτό αναμένεται να συνεχίσει και να ενισχυθεί η υπάρχουσα τάση προς μέτρα στον τομέα της ΕΚΕ που δίνουν έμφραση στην προστασία του περιβάλλοντος, σε "πράσινα" προϊόντα και γενικά σε όλα όσα συμπεριλαμβάνονται στην έννοια του "green marketing". Ειδικότερα, οι τομείς της ΕΚΕ που θα σημειώσουν τη μεγαλύτερη ανάπτυξη τα επόμενα χρόνια φαίνεται να είναι:

- ΕΚΕ με αυστηρά κριτήρια στις αλυσίδες Προμηθειών.
- Πράσινα Προϊόντα σχεδόν σε κάθε εταιρεία.
- Ο κοινωνικός απολογισμός θα γίνει νομοθεσία στις περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες αλλά και εκτός Ευρώπης.
- Πλήρη ενσωμάτωση της ΕΚΕ στη λειτουργία των επιχειρήσεων.
- Το περιβάλλον και οι λύσεις με στόχο τη μείωση εκπομπών ρύπων και κατανάλωσης νερού θα γίνουν τρόπος ζωής για τις επιχειρήσεις σε όλους σχεδόν τους κλάδους.
- Αύξηση των Πιστοποιήσεων, Standards σχετικών με την ΕΚΕ.

Οι 10 αρχές του Οικονομικού Συμφώνου

Οι 10 αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου στους τομείς των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των συνθηκών εργασίας, του περιβάλλοντος και της αντιμετώπισης της διαφθοράς βασίζονται:

- στην Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.
- στη Διακήρυξη για τις Βασικές Αρχές και τα Δικαιώματα στην Εργασία του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας
- στη Διακήρυξη του Ρίο για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη
- στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών ενάντια στη Διαφθορά.

Οι αρχές αυτές είναι:

Ανθρώπινα Δικαιώματα

- Αρχή 1η: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να υποστηρίζουν και να σέβονται την προστασία των διεθνώς διακηρυγμένων ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Αρχή 2η: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να διασφαλίζουν ότι οι δικές τους δραστηριότητες δεν εμπλέκονται σε παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Συνθήκες εργασίας

- Αρχή 3η: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να προσπίξουν το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι και την αποτελεσματική αναγνώριση του δικαιώματος της συλλογικής διαπραγμάτευσης.
- Αρχή 4η: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να προσπίξουν την εξάλειψη κάθε μορφής καταναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας.
- Αρχή 5η: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να προσπίξουν την ουσιαστική κατάργηση της παιδικής εργασίας.
- Αρχή 6η: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να προσπίξουν την εξάλειψη των διακρίσεων στις προλήψεις και την απασχόληση.

Περιβάλλον

- Αρχή 7η: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να ακολουθούν προληπτική προσέγγιση ως προς τις περιβαλλοντικές προκλήσεις.
- Αρχή 8η: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της περιβαλλοντικής υπευθυνότητας
- Αρχή 9η: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη και διάδοση τεχνολογιών που είναι φιλικές προς το περιβάλλον.

Καταπολέμηση της Διαφθοράς

- Αρχή 10η: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να αντιπθετάναι σε κάθε μορφή διαφθορά, συμπεριλαμβανομένων του εκβιασμού και της δωροδοκίας.